

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5C/2/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812200417
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812200417.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci navrhovateľa: S. D., nar. XX.X.XXXX, bytom R., P. XXX/XXX, proti odporcom: v 1. rade W. D., nar. X.X.XXXX, bytom N., F. XX/X, v 2. rade U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. K. Č.. XXX, K., o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluva o pôžičke zo dňa X.X.XXXX uzavretá medzi odporcom v 1. rade ako veriteľom a navrhovateľom a odporkyňou v 2. rade ako dlžníkmi, je vo vzťahu k navrhovateľovi v celom rozsahu n e p l a t n á .

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným proti odporcom v 1. a 2. rade pôvodne domáhal určenia, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom v 1. a 2. rade zo dňa X.X.XXXX je neplatná a zároveň určenia, že zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosť zo dňa X.X.XXXX uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom v 1. a 2. rade, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti - rodinný dom súp. č. XXX stojaci na parcele č. XXX/X v celosti v k.ú. R. zapísaný na LV č. XXXX, záhrady parc. č. XXX/X o výmere XXX m² v celosti, zastavané plochy a nádvorcia parc. č. XXX/X o výmere 150 m² v k. ú. R. zapísané na LV č. XXXX, je neplatná. Návrh zdôvodnil tým, že on nebol účastníkom právneho úkonu - zmluvy o pôžičke zo dňa X.X.XXXX a nedal k tomuto právnomu úkonu ani súhlas. Jeho podpis na zmluve bol sfalšovaný, čo potvrdzuje i to, že úradne overený je len podpis odporkyne v 2. rade. Okrem toho v čase uzavretia zmluvy sa nachádzal vo výkone trestu, ktorý nastúpil 1.11.2007. V návrhu tiež navrhovateľ uviedol, že nebol účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa X.X.XXXX, túto zmluvu taktiež nepodpísal a nedal k nej súhlas. Listom zo dňa 8.11.2010 mu odporca v 1. rade oznámil začatie výkonu záložného práva na nehnuteľnosti, ktoré sú vo vlastníctve jeho a odporkyne v 2. rade.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ na výzvu súdu neuhradil súdny poplatok za návrh týkajúci sa určenia neplatnosti zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnostiam, bolo konanie v tejto časti uznesením zo dňa 4.12.2012 č.k. 5C/2/2012-57 zastavené.

Na pojednávaní navrhovateľ dodal, že o uzavretí zmluvy o pôžičke sa dozvedel až na základe listu odporcu v 1. rade, ktorým mu oznamoval začatie výkonu záložného práva. Následne sa začal zaujímať o čo vlastne ide a zistil, čo sa stalo. Taktiež odporkyňa v 2. rade sa mu priznala, že zmluvu za neho podpísala ona s tým, že peniaze, ktoré od odporcu v 1. rade dostala, dala kamarátovi - p. Q., s ktorým

chceli podnikat'. Ten však potom zomrel. On mal spočiatku záujem vec s odporcom v 1. rade usporiadať s tým, že odporkyňa v 2. rade potom od neho nebude žiadať nič v rámci vypořádania BSM po rozvede ich manželstva, ale odporkyňa v 2. rade s tým nesúhlasí.

Odporca v 1. rade uviedol, že v súvislosti s pôžičkou za ním chodila odporkyňa v 2. rade spolu s p. Q., pôžičku si chcela vziať na kúpu auta, ktoré by im slúžilo na podnikanie. Odporkyňa povedal, že podpisy na zmluve musia byť overené, na čo reagovala tým, že jej manžel, t.j. navrhovateľ, je invalidný, nemôže sa presúvať. Nakoniec teda súhlasil s tým, že postačí, ak bude overený len jeden podpis. Odporkyňa mu následne priniesla podpísanú zmluvu o pôžičke s tvrdením, že ju podpísal aj navrhovateľ. Na základe toho jej on vyplatil sumu 16.000,- eur. Peniaze mu riadne nevrátila a po zaslaní oznámenia o výkone záložného práva sa mu ozval navrhovateľ, ktorý o ničom nevedel. Po vysvetlení celej veci mu sľúbil, že po návrate z výkonu trestu mu dlh vyplatí. Odporca v 1. rade uviedol, že odporkyňa v 2. rade sa mu nakoniec priznala, že podpis navrhovateľa na zmluve sfalšovala a písomne uznala dlh za svoj. Z toho dôvodu zastáva názor, že zmluva o pôžičke by mohla byť neplatná len vo vzťahu k navrhovateľovi. Navrhovateľ sa mu však písomne zaviazal dlh za odporkyňu v 2. rade zaplatiť, čím pristúpil k záväzku. Odporca v 1. rade tiež uviedol, že odporkyňa v 2. rade ho požiadala aj o ďalšiu pôžičku, ktorú je poskytol a uznanie dlhu sa týkalo dlhov z oboch pôžičiek.

Odporkyňa v 2. rade potvrdila, že s odporcom v 1. rade uzavrela zmluvu o pôžičke, ktorú navrhovateľ osobne nepodpísal, pretože bol vo výkone trestu a mali dohodu, že zmluvu za neho môže podpísať ona. Potvrdila tiež, že peniaze od odporcu v 1. rade prevzala a hneď ich odovzdala Š. Q., ktorý potom zomrel. S týmto pánom chceli spolu podnikat' na polovicu a on mal založiť svoj byt. Neskôr ale zistila, že žiadny byt nemá a má dlhy. Nevie teda, čo urobil s peniazmi, ktoré získala na základe zmluvy o pôžičke s odporcom v 1. rade. Odporkyňa tiež uviedla, že zmluvu považuje za neplatnú, keďže ju podpísala za navrhovateľa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením obsahu zmluvy o pôžičke zo dňa X.X.XXXX a zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť zo dňa X.X.XXXX, výpisu z LV č. XXXX a č. XXXX pre k.ú. R., oznámenia o začatí výkonu záložného práva, oznámenia Správy Katastra N. zo dňa 23.2.2011, vyjadrenia odporcu v 1. rade zo dňa 7.1.2013, listu navrhovateľa zo dňa 22.2.2001, uznania dlhu odporkyňou v 2. rade zo dňa 28.1.2011, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Zo zmluvy o pôžičke zo dňa X.X.XXXX vyplýva, že jej účastníkmi boli odporca v 1. rade ako veriteľ a odporkyňa v 2. rade a navrhovateľ ako dlžníci. Na základe zmluvy odporca v 1. rade poskytol odporkyňi v 2. rade a navrhovateľovi sumu 16.000,- eur za dohodnutú odmenu 1.500,- eur. Požičaná suma mala byť použitá na zakúpenie motorového vozidla. V zmluve sa dlžníci zaviazali dlžnú sumu odporcovi v 1. rade vrátiť do 9.7.2009. Podpis odporkyne v 2. rade je na zmluve úradne overený, podpis navrhovateľa overený nie je. Z výpovede odporcov v 1. a 2. rade bolo zistené, že odporca v 1. rade sumu 16.000,- eur skutočne vyplatil do rúk odporkyne v 2. rade. Súčasne X.X.XXXX bola medzi rovnakými účastníkmi uzatvorená aj zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosť, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. R. zapísané na LV č. XXXX ako rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. XXX/X a na LV č. XXXX ako parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 150 m² a parc. č. XXX/X - záhrady o výmere XXX m², ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľa a odporkyne v 2. rade. Zmluvou sa zabezpečovalo splatenie pohľadávky odporcu v 1. rade vyplývajúcej zo zmluvy o pôžičke zo dňa X.X.XXXX. Podpisy na uvedenej zmluve overené neboli.

V konaní navrhovateľ namietal, že zmluvu o pôžičke ani zmluvu o zriadení záložného práva zo dňa X.X.XXXX nepodpísal, ani nedal súhlas. Z potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v T. vyplýva, že navrhovateľ bol vo výkone trestu od 1.11.2007 a predpokladaný koniec trestu má stanovený na 1.5.2013 (čl. 25 spisu). Taktiež v konaní odporkyňa v 2. rade potvrdila, že zmluvy za navrhovateľa podpísala ona. Z výpovede odporcu v 1. rade bolo zistené, že odporkyňa v 2. rade mu pri uzatváraní zmluvy o pôžičke tvrdila, že podpis na zmluve je navrhovateľov podpis, navrhovateľ je však invalidný a nemôže sa presúvať, preto nebolo možné jeho podpis overiť. Vo výpovedi tiež uviedol, že neskôr sa mu priznala, že podpis navrhovateľa sfalšovala. To, že navrhovateľ nemal vedomosť o uvedených zmluvách

vyplýva aj z jeho listu zo dňa 22.2.2011 adresovaného odporcovi v 2. rade. V uvedenom liste tiež uvádza, že je ochotný vyplatiť dlh odporkyne v 2. rade v plnej sume, pretože si založenú nehnuteľnosť cení.

Z predloženého uznania dlhu zo dňa 28.1.2011 vyplýva, že odporkyňa v 2. rade uznala svoj dlh/záväzok voči odporcovi v 1. rade vzniknutý na základe zmlúv o pôžičke zo dňa X.X.XXXX a X.X.XXXX čo do dôvodu a výšky v celkovej výške 18.930,- eur. Dlžnú sumu sa zaviazala zaplatiť do 28.2.2011.

Vzhľadom k tomu, že zo strany navrhovateľa nebol na výzvu súdu uhradený súdny poplatok za návrh na určenie neplatnosti zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnostiam zo dňa X.X.XXXX, bolo konanie o tomto nároku navrhovateľa zastavené a predmetom konania zostal návrh navrhovateľa na určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa X.X.XXXX.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 43c ods.2 veta prvá Občianskeho zákonníka včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi.

Podľa § 44 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný len sčasti. Bolo nepochybne preukázané, že dňa X.X.XXXX došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke medzi odporcami v 1. a 2. rade, ako aj to, že odporca v 1. rade odporkyňu v 2. rade finančné prostriedky 16.000,- eur aj odovzdal. V konaní nebolo pochybným, že odporkyňa v 2. rade mala záujem zmluvu o pôžičke s odporcom v 1. rade uzavrieť, ako aj to, že túto zmluvu osobne podpísala. Navyše, dňa 28.1.2011 svoj záväzok voči odporcovi v 1. rade z uvedenej zmluvy aj uznala čo do dôvodu a výšky. Z toho teda vyplýva, že zmluva o pôžičke medzi odporcom v 1. rade a odporkyňou v 2. rade bola uzavretá platne. Na druhej strane bolo tiež nepochybne preukázané, že navrhovateľ, ktorý je tiež uvádzaný v zmluve ako dlžník, túto zmluvu nepodpísal, o jej existencii nemal vedomosť. Výpovedami účastníkov bolo preukázané, že zmluvu podpísala odporkyňa v 2. rade, pričom podpis vyhlasovala za vlastný podpis navrhovateľa. V konaní nebolo zistené, že by navrhovateľ odporkyňu splnomocnil na uzavretie takejto zmluvy. Z uvedeného teda vyplýva, že zo strany navrhovateľa nedošlo k uzavretiu zmluvy, preto nemôže byť takouto zmluvou viazaný. Pokiaľ sa na zmluve o pôžičke nachádza podpis s menom navrhovateľa, o ktorom bolo bez akýchkoľvek pochybností zistené, že nie je jeho podpisom, je zmluva o pôžičke voči navrhovateľovi neplatná.

V konaní odporca v 1. rade uviedol, že zo strany navrhovateľa došlo k pristúpeniu k záväzku, preto by zmluva o pôžičke mala byť platná aj voči nemu. V zmysle § 553 Občianskeho zákonníka však k pristúpeniu k záväzku dochádza na základe písomnej dohody s veriteľom o tom, že osoba pristupujúca k záväzku splní za dlžníka jeho peňažný záväzok. V konaní však takáto písomná dohoda predložená nebola, ani z dokazovania nevyplývalo, že by navrhovateľ s odporcom v 1. rade takúto dohodu uzavrel. Vzhľadom k tomu je teda zrejmé, že k pristúpeniu k záväzku zo strany navrhovateľa nedošlo.

V súvislosti s tým, že v čase uzavretia zmluvy o pôžičke odporkyňou v 2. rade boli navrhovateľ a odporkyňa v 2. rade manželmi, súd uvádza, že na platnosť právneho úkonu - zmluvy o pôžičke, ktorý chce urobiť jeden z manželov, nie je potrebný súhlas druhého manžela (a to i v prípade, že nejde o bežnú vec) a z takéhoto úkonu je zaviazaný alebo oprávnený len on sám.

Na základe všetkých uvedených skutočností preto súd rozhodol tak, že určil, že zmluva o pôžičke zo dňa X.X.XXXX je neplatná len voči navrhovateľovi a vo zvyšnej časti návrh (týkajúci sa neplatnosti zmluvy aj voči odporkyni v 2. rade) zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, pretože každý z účastníkov mal v konaní úspech len čiastočný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..